UNIVERSITEIT GENT

Studiefiche

Vanaf academiejaar 2025-2026

Politieke vraagstukken van duurzaamheid (K001013)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 6.0 **Studietijd 180 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2025-2026

A (semester 2)	Nederlands	Gent	hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2025-2026

Paredis, Erik	PS03	Verantwoordelijk lesgever
Block, Thomas	PS03	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2025-2026	**stptn**	**aanbodsessie**
Bachelor of Science in de communicatiewetenschappen	6	A
Bachelor of Science in de handelswetenschappen	6	A
Bachelor of Science in de politieke wetenschappen	6	A
Bachelor of Science in de sociologie	6	A
Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen(afstudeerrichting sociologie)	6	A
Master of Science in Biology	6	A
Master of Science in de geologie	6	A
Master of Science in de sociologie	6	A
Master of Science in de stedenbouw en de ruimtelijke planning	6	A
Schakelprogramma tot Master of Science in het sociaal werk	6	A
Voorbereidingsprogramma tot Master of Science in het sociaal werk	6	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Duurzame ontwikkeling, Duurzaamheidstransities en governance van transities, Ecologische grenzen, Sociale rechtvaardigheid, Klimaatwetenschap en -beleid, Circulaire economie, Duurzame voeding en landbouw, Industriële transitie, Environmental justice, Duurzame economie, Anthropoceen, Interpretatieve en kritische politieke analyse

Situering

Dit opleidingsonderdeel wil studenten vertrouwd maken met het complexe duurzaamheidsdenken. De cursus past binnen de leerlijn over duurzaamheid die is ingebouwd in de bacheloropleiding Politieke Wetenschappen. Die leerlijn heeft de bedoeling studenten vertrouwd te maken met wat duurzaamheidskwesties zijn, hun kennis daarover op te bouwen, ze te leren benaderen met de invalshoek van een sociale wetenschapper, er kritisch over te leren reflecteren, en een aanzet te geven om tot persoonlijke stellingnames te komen. Een reeks wereldwijde grote vraagstukken komen tegelijk op ons af: de grenzen van de ecologische draagkracht waarop we meermaals botsen, de groei-economiën in het Zuiden gecombineerd met de blijvende arm-rijk kloof, de structurele crisis van het kapitalistisch financieel-economisch systeem,... De ambitie is om duurzame ontwikkeling te benaderen als een centraal politiek vraagstuk voor de volgende decennia, en dat op een manier die past in een constructivistische wetenschapsbenadering en in een interpretatieve, kritische politieke analyse.

Inhoud

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en

examenvormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.
Duurzaamheidskwesties kunnen vanuit verschillende wetenschappelijke disciplines benaderd worden: als een economisch probleem, een technologisch probleem, een juridisch. In dit vak is de invalshoek politiek. Wat versimpeld zou men kunnen zeggen dat politiek handelen ontstaat wanneer mensen zich buigen over de vraag hoe ze hun samenleven collectief moeten organiseren. De vraag hoe we samenlevingen wereldwijd heroriënteren naar duurzaamheid is één van de grote collectieve uitdagingen van de volgende decennia. In de hoorcolleges zullen theorieën, denkkaders en perspectieven worden aangereikt om de politieke betekenis van sociaalecologische uitdagingen en de politieke implicaties van mogelijke oplossingen te duiden en te analyseren. Er wordt aandacht besteed aan de basisbegrippen van duurzaamheid, verschillende perspectieven (vb. Brundtland, VN/Rio, Ecomodernisme, Limits to growth, Ecological Economics, Environmental justice, Degrowth, etc.), en de meest gebruikte analytische kaders inzake duurzaamheid (o.m. de diverse stromingen in het transitiedenken: Rotmans, Geels, Grin). Theoretische concepten en perspectieven worden uitgediept aan de hand van actuele duurzaamheidsvraagstukken, zoals de klimaatkwestie, de ontwikkeling van de circulaire economie, het debat over duurzame voeding en landbouw, de industriële transitie of environmental justice conflicten.
In het bijzonder behandelen we duurzaamheid telkens als een politiek vraagstuk waarmee we bedoelen dat de sociaalecologische uitdagingen vragen oproepen over macht, belangen, normen en waarden, democratie, beleid, governance, de rol van kennis en wetenschap etc. Kunnen we die problemen aan binnen de contouren van het huidige dominante politiek-economisch-sociaal-technologisch regime of vraagt dat een fundamentele heroriëntatie? Welke interpretaties zijn er over problemen en oplossingen? Hoe worden keuzes gemaakt en door wie? Welke belangen worden daarbij gediend en welke worden vergeten? Wat zijn belangrijke recente beleidsontwikkelingen op vlak van duurzaamheid?

Begincompetenties

Geen

Eindcompetenties

1 De kernbegrippen, de belangrijkste perspectieven en de meest gebruikte analytische kaders inzake duurzaamheid en duurzame ontwikkeling correct hanteren.

2 De belangrijkste sociaalecologische duurzaamheidsuitdagingen kunnen schetsen.

3 Inzicht hebben in de rol en verschillende betekenissen van 'politiek' bij duurzaamheidsproblemen.

4 De politieke implicaties van mogelijke oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken duiden en analyseren.

5 Kritisch reflecteren over duurzaamheidskwesties en daarbij een eigen normatieve stellingname innemen en beargumenteren

6 Het politieke perspectief op duurzaamheid benoemen en in verhouding zien tot andere wetenschappelijke perspectieven

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Slides per les
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Aantal slides : 650
Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Reader

Naam: artikels bij elke les
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Andere
Beschikbaar op Ufora : Ja
Bijkomende info: artikels zijn een combinatie van Nederlandse en Engelse teksten

Referenties

Volgende publicaties zijn achtergrondliteratuur. Ze zijn beschikbaar in de universiteitsbibliotheek; er is geen verplichting of specifieke noodzaak tot aankoop.
- DRYZEK, J.S. (2022), The Politics of the Earth. Environmental discourses. Fourth Edition. Oxford/New York: Oxford University Press.
- GRIN, J., ROTMANS, J., SCHOT, J. (eds.) (2010), Transitions to Sustainable Development. New Directions in the Study of Long Term Transformative Change. New York: Routledge.
- SCOONES, I., LEACH, M., NEWELL, P. (eds.)(2015), The Politics of Green Transformations. Abingdon: Routledge.
- HULME, M. (2009), Why We Disagree About Climate Change: Understanding Controversy, Inaction and Opportunity. Cambrdige University Press.
- DRYZEK, J.S., PICKERING J. (2019), The politics of the Anthropocene. Oxford: Oxford University Press
- ATAPATTU, S., GONZALEZ, C., & SECK, S. (Eds.). (2021). The Cambridge Handbook of Environmental Justice and Sustainable Development. Cambridge: Cambridge University Press
- WCED/United Nations World Commission on Environment and Development (1987), Our Common Future. Oxford/New York: Oxford University Press.
- DALY, H., FARLEY, J. (2011, 2nd ed.), Ecological Economics: Principles and Applications. Washington: Island Press.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Op afspraak bijkomende begeleiding mogelijk.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Periodegebonden evaluatie: het schriftelijke examen bestaat uit
- één of meerdere overzichtsvragen betreffende de leerstof die aan bod kwam tijdens de hoorcolleges.;
- één of meerdere vergelijkingsvragen betreffende de leerstof die aan bod kwam tijdens de hoorcolleges.;
- een essayvraag waaruit blijkt dat de student de leerstof die aan bod kwam tijdens de hoorcolleges kan relateren aan actuele duurzaamheidsvraagstukken.

Eindscoreberekening

100% van de punten op het schriftelijk examen

Faciliteiten voor werkstudenten

Voor de periodegebonden evaluatie is er de mogelijkheid voor een mondeling examen met schriftelijke voorbereiding.